

บทที่ 2

วิธีการทดลอง

ในบทนี้จะกล่าวถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง วัสดุที่ใช้ในการทดลอง ขั้นตอนการเตรียม วัสดุที่ใช้ในการทดลอง วิธีการทดลอง และขั้นตอนการทดสอบก่อนตัวอย่างคอนกรีต ซึ่งเป็นบทที่สำคัญที่สุดของโครงการวิจัยนี้ ก่อนทำการทดลองจะต้องมีการเตรียมการเกี่ยวกับ อุปกรณ์และวัสดุที่ใช้ในการทดลอง เพื่อจะได้ทำการทดลองได้ทันที และช่วยให้การดำเนินงานในการทำโครงการวิจัยเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ อีกทั้งการเตรียมวัสดุที่ดี และการทำการทดลองเป็นขั้นตอน จะทำให้ผลการทดลองที่ได้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง

- 2.1.1 เครื่องชั่งทอนนิ่ง 3 ตำแหน่ง ยี่ห้อ Mettler Toledo รุ่น PB 302 ผลิตจากประเทศไทย สวิตเซอร์แลนด์
- 2.1.2 กระบอกตวงขนาดความสูง 250 มิลลิเมตร และ 500 มิลลิตร
- 2.1.3 กรวยทดสอบในสภาพะอิ่มตัวผิวแห้ง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในค้านบนขนาด 40 มิลลิเมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายในค้านล่างขนาด 90 มิลลิเมตร สูง 75 มิลลิเมตร และหนา 0.80 มิลลิเมตร
- 2.1.4 เหล็กกระถุง (Tamper) มีน้ำหนัก 340 กรัม ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 25 มิลลิเมตร
- 2.1.5 ตู้อบ ยี่ห้อ SHELLAB รุ่น 1390 FX ผลิตจากประเทศอเมริกา
- 2.1.6 เทอร์โนมิเตอร์
- 2.1.7 ถุงอลูมิเนียม
- 2.1.8 เครื่องเขย่าตะแกรงร่อนทราย (Mechanical Sieve Shaker) ยี่ห้อ ENDECOTTS รุ่น EFL 2000 / 2 SIN 14540 – 97 ผลิตจากประเทศไทย อิตาลี
- 2.1.9 ตะแกรงร่อนตามมาตรฐาน ASTM C 33 ยี่ห้อ ENDECOTTS รุ่น EFL 2000 / 2 SIN 14540 – 97 ผลิตจากประเทศไทย อิตาลี

ตารางที่ 2.1 แสดงขนาดตะแกรงที่ใช้ในการหาน้ำดคละของทราย

ขนาดตะแกรงมาตรฐาน	ขนาดช่องว่าง (มม.)
เบอร์ 4	4.75
เบอร์ 8	2.38
เบอร์ 16	1.18
เบอร์ 30	0.60
เบอร์ 50	0.30
เบอร์ 100	0.15

- 2.1.10 กลวยเหล็กสำหรับการยุบตัว (Slump Mold) ขนาดตอนบนมีเส้นผ่านศูนย์กลางด้านบน 10 เซนติเมตร และด้านล่าง 20 เซนติเมตร สูง 30 เซนติเมตร ใช้สำหรับทดสอบค่าการยุบตัวของตอนกริต
- 2.1.11 เหล็กคำ (Tamping Rod) ทำจากเหล็ก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 16 มิลลิเมตร ยาว 60 มิลลิเมตร ปลายกลมนน
- 2.1.12 แบบหล่อ ก้อนตัวอย่างคอนกรีต รูปทรงกระบอกเส้นผ่านศูนย์กลาง 15 เซนติเมตร สูง 30 เซนติเมตร
- 2.1.13 ชุดทดสอบกำลังอัด (Compressive Machine) ยี่ห้อ TECNOTEST ผลิตจากประเทศอิตาลี
- 2.1.14 Dial Gauge ยี่ห้อ TECNOTEST รุ่น T 630 / 1 ผลิตจากประเทศเยอรมัน
- 2.1.15 ตะกร้าสำหรับช่างพินในน้ำ
- 2.1.16 เครื่องซั่งน้ำหนักแบบสปริง ถังเหล็ก ยี่ห้อ CAPACITY ไม่มีรุ่น ผลิตจากประเทศไทย
- 2.1.17 ไม่แบบ Pan ยี่ห้อ CONTROLS รุ่น CO197/A ผลิตจากประเทศอิตาลี
- 2.1.18 เครื่องเป่าลม
- 2.1.19 ถادโลหะ
- 2.1.20 ขวดแก้วใสที่มีจุดบิดแน่นและสามารถวัดความจุได้ขนาดปริมาณ 350 มล.
- 2.1.21 แผ่นกระჯองหรือฟาร์มาตรฐาน

- 2.1.22 กระบวนการ ขนาดความจุ 200 - 250 มล.
- 2.1.23 เกรียง
- 2.1.24 สเตรนเกจ (Strain gauge) PL- 90 ผลิตจากประเทศ โตเกียว (Tokyo Sokki kenkyujo CO,LTD)
- 2.1.25 กาว (Adhesive) ติดสเตรนเกจ (Strain gauge) PL- 90 (P-2, Drug A 100g and Drug B 10 g) ผลิตจากประเทศ โตเกียว (Tokyo Sokki kenkyujo CO,LTD)

2.2 วัสดุที่ใช้

2.2.1 ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ ประเภทที่ 1 (Type 1) ตรา ช้าง ผลิตจากบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ประเทศไทย ซึ่งแต่ละถุงมีน้ำหนัก 50 กิโลกรัม บรรจุในถุงกระดาษอย่างดี ไม่มีรอยร้าว และถูกเก็บในที่แห้ง ปูนซีเมนต์ที่นำมาใช้จะต้องมีเม็ดปูนละเอียด ไม่ขับตัวเป็นก้อน

2.2.2 ทราย

2.2.3 พิน

2.2.4 น้ำ

ใช้น้ำประปาที่สะอาด ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น จากห้องปฏิบัติการคอนกรีต เทคโนโลยี ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.3 วิธีการทดลอง

2.3.1 การเตรียมวัสดุ

ทราย

ใช้ทรายบก จาก บ้านวังเบ็ด ต.วังเบ็ด อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก ก่อนที่จะนำทรายมาใช้ล้างทรายให้สะอาดผึ่งแฉดให้ทรายอู้ในสภาวะอื้มตัวผิวแห้ง (Saturate Surfaces Dry) แล้วนำทรายไปเก็บไว้ในถังพลาสติกปิดฝ่าให้สนิทเพื่อให้ความชื้นของทรายคงที่

หิน

ใช้หินขนาด 3/8 นิ้ว จากโรงโม่ศิลปากำแพงเพชร ของ หจก. ศิลปากำแพงเพชร ต.พرانกระต่าย อ.พرانกระต่าย จ.กำแพงเพชร ก่อนใช้ จะต้องถ้างหินด้วยน้ำให้สะอาด และตากแดดให้แห้งแล้วจึงเก็บไว้ในถังพลาสติก ปิดฝ่าให้สนิท

2.3.2 การตรวจสอบหาค่าความถ่วงจำเพาะและการดูดซึมของมวลรวม (Test for Specific Gravity and Absorption Aggregates)

1. การทดสอบหาค่าความถ่วงจำเพาะและการดูดซึมของมวลรวมละเอียด

- 1) นำมวลรวมละเอียดจากที่เก็บมาประมาณ 1.000 กรัม โดยใช้วิธีการของ การแบ่งสี่ ไปอบให้แห้งในเตาอบที่อุณหภูมิ $100-110^{\circ}$ ช. จนน้ำหนักคงที่ แล้วนำไปแข็งตัว 24 ชั่วโมง
- 2) หลังจากนั้นนำมวลละเอียดมาทำให้แห้งโดยใช้เครื่องเป่าลมมวลละเอียดให้ทั่วจนมวลละเอียดนั้นแห้งสม่ำเสมอและอยู่ในสภาพของการไหลอิสระ
- 3) การทดสอบว่ามวลละเอียดอยู่ในสภาพของการไหลอิสระ ทำได้โดยรวมละเอียดนั้นลงในกรวยโลหะจนเต็ม แล้วให้เหล็กกระถุงเบาๆ เป็นจำนวน 25 ครั้ง จากนั้นยกกรวยขึ้นตรงๆ ในแนวตั้ง ถ้าหากว่ามวลนั้นรวมละเอียดยังมีความชื้นที่ผิวอยู่ มวลรวมละเอียดนั้นจะบังคับร่างเป็นรูปกรวยอยู่ ในกรณีที่ยังมีความชื้นอยู่ที่ผิวอยู่ ให้ใช้เครื่องเป่าลมไล่ความชื้นที่ผิวต่อไป อีกเล็กน้อยจนกว่า...ยกกรวยขึ้นแล้วมวลรวมละเอียดยุบตัวลงเล็กน้อย ซึ่งแสดงว่ามวลรวมละเอียดนั้นมีการตัวอิสระ ไม่มีความชื้นที่ผิว เราเรียกว่า อยู่ในสภาพอิ่มตัวผิวแห้ง
- 4) จากนั้นให้เทมวลรวมละเอียดจำนวน 500 กรัม ลงไปในกรอบอกตัวงแล้วเติมน้ำจนถึงขีดระดับประมาณ 450 มล.
- 5) นำกรอบอกตัวตามข้อ 4 ไปแช่ในอ่างน้ำที่ควบคุมอุณหภูมิให้คงที่ประมาณ $22+1.7^{\circ}$ ช. แล้วเช่นเดียวกับอุณหภูมิที่ต้องการ เติมน้ำจนถึงระดับ 500 มล. แล้วทิ้งไว้จนอุณหภูมิกลงที่
- 6) ชั่งน้ำหนักของกรอบอกตัว มวลรวมและน้ำทั้งหมด

- 7) เทนวัลรวมละเอียดจากกระบวนการอุ่นในภาชนะโลหะ แล้วนำไปอบในเตาอบที่ อุณหภูมิ $100-110^{\circ}$ ซ. จนกระทั่งได้น้ำหนักคงที่ (อบประมาณ 24 ชั่วโมง) จากนั้นทิ้งไว้ให้เย็นประมาณ $1-1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง แล้วซึ่งหนาน้ำหนักของมวลรวม ละเอียดที่มีน้ำที่ระดับ 500 มล. ที่อุณหภูมิ 8° ซ.
- 8) การคำนวณค่าความถ่วงจำเพาะและการคูดซึ่งของมวลละเอียด ดูได้จากภาค พนวก ก

2. การทดสอบหาค่าความถ่วงจำเพาะและการคูดซึ่งของมวลรวมหมาย

- 1) นำมวลหมายจากที่เก็บมาประมาณเท่าที่ต้องการ โดยวิธีการของการแบ่งสี ร่อนเอาส่วนที่ผ่านตะแกรงเบอร์ 4 ทิ้งไป
- 2) ถ้างมวลรวมหมายด้วยน้ำ เพื่อขัดผุนและสิ่งที่สกปรกที่ติดตามผิวของมวลรวมหมายนั้น
- 3) นำมวลรวมหมายไปอบในเตาให้ได้น้ำหนักคงที่อุณหภูมิ $100-110^{\circ}$ องศา เชลเซียส แล้วทิ้งไว้ให้เย็นประมาณ 1-3 ชั่วโมง
- 4) จากนั้นนำมวลรวมหมายนั้นไป秤ไว้ในน้ำเป็นเวลา 24 ชั่วโมง
- 5) นำเอามวลรวมหมายแต่ละก้อนมาเช็คคุณภาพ ให้น้ำที่เหมาะสมตามผิวของมวลรวมคุณคุณคันไปโดยที่ผิวของมวลรวมหมายยังชื้นอยู่ หลักเดี่ยงอย่างที่ไม่มีการระเหยของความชื้นในขณะเช็คคุณ มวลรวมหมายจะอยู่ในสภาพอิ่มตัวผิวแห้ง
- 6) ซึ่งน้ำหนักของมวลรวมหมายในสภาพอิ่มตัวผิวแห้ง
- 7) เทนวัลรวมหมายในสภาพอิ่มตัวผิวแห้งนี้ ลงในตะกร้าลวดเหล็ก แล้วซึ่งหนาน้ำหนักในน้ำที่อุณหภูมิประมาณ 23 องศาเซลเซียส
- 8) จากนั้นนำเอามวลรวมหมายนั้นไปอบในเตาอบอุณหภูมิประมาณ $100 - 110$ องศาเซลเซียส จนได้น้ำหนักคงที่ แล้วทิ้งไว้ให้เย็นที่อุณหภูมิห้องประมาณ $1-3$ ชั่วโมง จากนั้นจึงนำไปซึ่ง.
- 9) การคำนวณค่าความถ่วงจำเพาะและการคูดซึ่งของมวลรวมหมาย ดูได้จากภาคพนวก ก

2
TA
439
๑๔๖๙
๒๕๔๔

- ๒ ก.ค. ๒๕๔๕

4540125

สำนักหอสมุด

2.3.3 การทดสอบหาความชื้นของทรายและหิน

- 1.) นำทรายที่เก็บไว้ในถังมา 2 จุด ใส่กระป๋องอลูมิเนียมชั้นน้ำหนักกระป๋องบันทึกค่าน้ำหนักทั้ง 2 กระป๋อง (เปลี่ยนสัญลักษณ์ไว้ที่ข้างกระป๋อง)
- 2.) นำทรายที่ได้จากข้อที่แล้วไปอบที่ตู้อบที่อุณหภูมิ 110 ถึง 115 องศา เชลเซียส เป็นเวลา 24 ชม.
- 3.) นำทรายออกมากจากตู้อบแล้วทิ้งไว้ให้เย็นเป็นเวลา 1 ถึง 1.5 ชม. แล้วนำมาชั่งน้ำหนัก โดยซึ่งรวมกระป๋อง บันทึกค่าน้ำหนักทรายแห้งและกระป๋อง
- 4.) เททรายออกจากการป่อง แล้วชั่งน้ำหนักกระป่องเปล่า บันทึกค่าน้ำหนักกระป่องเปล่า แล้วคำนวณหาค่าความชื้นเฉลี่ย
- 5.) นำหินตัวอย่างมาชั่งรวมน้ำหนักกذاค บันทึกค่า จากนั้นนำหินไปอบที่อุณหภูมิ 110 ถึง 115 องศาเชลเซียส ทิ้งไว้ 24 ชม.
- 6.) นำหินที่อบแห้งแล้ว ทิ้งไว้ให้เย็นเป็นเวลา 1 ถึง 3 ชม. แล้วจึงนำมาชั่งน้ำหนักหินแห้ง แล้วคำนวณหาค่าความชื้นของหิน

2.3.4 การเตรียมแท่งตัวอย่าง

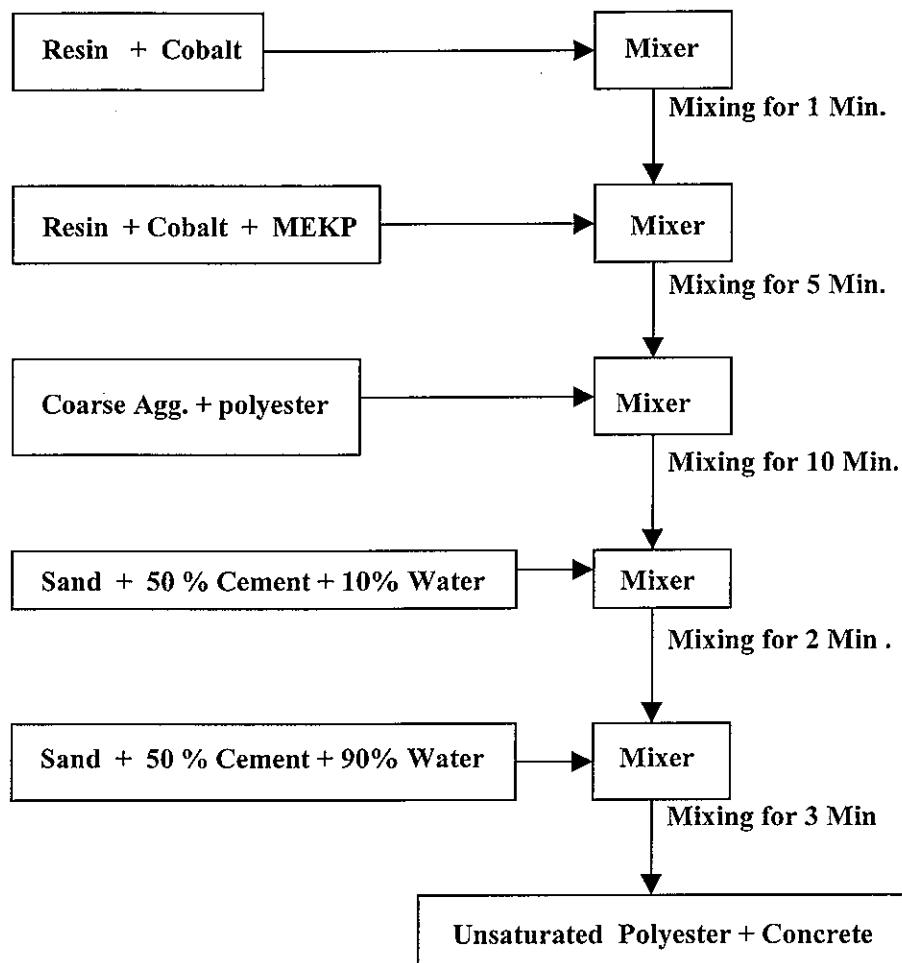
- 1.) เตรียมสัดส่วนผสมในการผสมคอนกรีตตามตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.2 ตารางแสดงอัตราส่วนผสมคอนกรีต

ส่วนผสมที่	อัตราส่วน น้ำต่อชีเมนต์	อัตราส่วนผสม (% by weight)			
		ชีเมนต์	ทราย	หิน	น้ำ
1	0.50	17.67	28.27	45.23	8.83
2	0.55	17.90	27.75	44.51	9.84
3	0.60	18.16	27.24	43.71	10.89

หมายเหตุ : สำหรับอัตราส่วนพอลิเมอร์ต่อชีเมนต์ใช้ 1%, 3% และ 5% โดยน้ำหนักก่อนชีเมนต์

2.) ขั้นตอนในการผสมสามารถสรุปได้ดังนี้

รูปที่ 2.1 แผนภาพแสดงขั้นตอนในการผสมคอนกรีต

- 3.) นำส่วนผสมที่ได้เทลงในแบบหล่อตัวอย่าง โดยทำความสะอาด แบบหล่อตัวอย่าง โดยทวน้ำมันภายในทุกด้าน ทำการบ่มแห้งตัวอย่างในน้ำ เป็นเวลา 28 วัน จึงนำแห้งตัวอย่างมาทดสอบบดเบิกกล

2.3.5 การทดสอบหาค่าการยุบตัวของคอนกรีต

(Slump Test of Concrete)

- 1.) ทำการยกเหล็กสำหรับวัดการยุบตัว (Slump Mold) มาทำให้เปียกชื้นเสียก่อน แล้วนำไปวางบนแผ่นเหล็ก โดยเอาปลายตักที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางใหญ่กว่าให้อุดด้านล่างบีดกรวยเหล็กให้แน่น โดยเอาเท้าทั้งสองข้างเหยียบที่เหยียบไว้
- 2.) นำคอนกรีตที่ต้องการทดสอบหาค่าการยุบตัวเทลงไปในกรวยเหล็กให้ได้ปริมาตรประมาณ $1 / 3$ ของปริมาตรของกรวยเหล็ก (ขี้นแรกจะสูงประมาณ 67 ม.ม.) แล้วกระทุบให้ถูกถึงแผ่นเหล็ก จำนวน 25 ครั้ง
- 3.) เติมคอนกรีตลงไปในกรวยเหล็กอีกประมาณ $1 / 3$ ของปริมาตร (เติมให้สูงถึงระดับประมาณ 155 ม.ม.) แล้วกระทุบให้ทั่ว 25 ครั้ง โดยให้ปลายเหล็กกระทุบถึงผิวนของคอนกรีตขึ้นแรกเท่านั้น
- 4.) เติมคอนกรีตลงไปในกรวยเหล็กอีกจนล้น แล้วกระทุบให้ทั่ว 25 ครั้ง โดยให้ปลายเหล็กกระทุบถึงผิวนของคอนกรีตขึ้นที่สองเท่านั้น หากกระดับของคอนกรีตต่ำกว่ากรวย
- 5.) ปักคอนกรีตที่ผิวนของกรวยเหล็กโดยใช้ส่วนขาวของเหล็กกระทุกค่อยๆ หมุนเลื่อนไปจนผิวนเรียบ
- 6.) ยกกรวยเหล็กขึ้นในแนวเดิมอย่างระมัดระวังและสม่ำเสมอโดยใช้เวลาในการยกประมาณ 5-10 วินาที คอนกรีตจะยุบตัวลง
- 7.) วัดค่าการยุบตัวของคอนกรีต โดยวัดค่าความแตกต่างระหว่างความสูงของกรวยเหล็กและความสูงของคอนกรีตที่ยุบตัวลงไป (วัดที่แนวแกนตั้ง)

หมายเหตุ : ระยะเวลาในการทดสอบทั้งหมดตั้งแต่เริ่มใส่คอนกรีตจนกระหั่งยกกรวยเหล็กออก ควรอยู่ในระยะเวลา $2 \frac{1}{2}$ นาที)

2.3.6 การทดสอบหาค่ากำลังดึงแยกของคอนกรีตโดยสปลิตเทส

(Test of Splitting Tensile Strength of Concrete)

- 1.) ให้ลากเส้นผ่าศูนย์กลางที่ปลายของแท่งทดสอบคอนกรีตรูปทรงกระบอกมาตรฐานทั้งสองด้านโดยให้เส้นทั้งสองนี้อยู่ในระนาบเดียวกัน

- 2) วัดเด็นผ่าศูนย์กลางเฉลี่ยของแท่งทดสอบให้ลักษณะเส้นที่ 0.25 ซม. โดยวัดที่ปลายทั้งสองข้างและที่กึ่งกลาง
- 3) วัดความยาวเฉลี่ยของแท่งทดสอบให้ลักษณะเส้นที่ 0.25 ซม. โดยวัดแนวระนาบทั้งสองด้านที่จะทดสอบ
- 4) ชั่งน้ำหนักของแท่งทดสอบให้ลักษณะเส้นที่ 1 กรัม
- 5) วางแท่งทดสอบให้ได้ศูนย์กลางบนแท่นทดสอบในลักษณะแนวอน
- 6) กดแท่งทดสอบอย่างช้าๆ จนกระแทก (Failure) แล้วบันทึกแรงกดสูงสุด
- 7) ให้ร่างรูปแบบลักษณะการแตกหักของแท่งทดสอบ

2.3.7 การติดตั้งสเตรน เกจ (Strain gauge)

- 1.) นำก้อนคอนกรีตที่มีอายุการบ่มที่ 28 วันขึ้นจากถังปูน แล้วทิ้งให้ผิวแห้งสนิท
- 2.) นำคอนกรีตที่ผิวแห้งสนิทแล้วมาขัดด้วยกระดาษทรายตรงบริเวณที่ต้องการติด ตั้งสเตรน เกจ
- 3.) นำสารอาร์ซิโตนามาเช็ดทำความสะอาดบริเวณที่ใช้กระดาษทรายขัด ตามข้อ 2.
- 4.) ผสมการติด สเตรน เกจ ในอัตราส่วนที่ใช้ คือ Drug A 100 กรัม และ Drug B 10 กรัม แล้วกวนให้เข้ากัน สังเกตสีของขาวจะเปลี่ยนจากสีขาว เป็นสีน้ำตาล
- 5.) นำ สเตรน เกจ มาทาการติด สเตรน เกจที่เตรียมไว้โดยให้หากาวติดสเตรน เกจด้านที่ไม่มีลวดของ สเตรน เกจ บริเวณที่ทำการติด สเตรน เกจที่ตามข้อ 3.
- 6.) ทำการติดเทปกาวทับ สเตรน เกจ โดยให้ปลายลวดของ สเตรน เกจ โผล่พื้นจากเทปกาวประมาณ 1 เซนติเมตร
- 7.) ทำการติดตั้ง สเตรน เกจอีกชุดหนึ่งที่ด้านตรงข้ามกัน
- 8.) ทำการเชื่อมสายไฟระหว่างสเตรน เกจกับเครื่องประมวลผล(DataLogger)

2.3.8 การทดสอบความต้านทานแรงอัดของคอนกรีต

(Test for Compressive Strength of Concrete)

- 1) วัดขนาดและชั้นน้ำหนักของแท่งคอนกรีต (กระทำก่อนการเคลือบผิวน้ำ)
- 2) ทำความสะอาดแท่งคอนกรีตและผิวเท่นชาร์ (Bearing Faces) ทั้งบนและล่างของเครื่องทดสอบแรงดัน
- 3) วางแท่งทดสอบให้อยู่ในแนวศูนย์กลางของน้ำหนักกด แล้วเลื่อนหรือหมุนผิวแท่นชาร์ ให้สัมผัสกับแท่งทดสอบสนิท
- 4) เปิดเครื่องทดสอบให้น้ำหนักกดเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ด้วยอัตราคงที่อยู่ในเกณฑ์ช่วง 14-34 นิวตันต่อตารางมิลลิเมตรต่อวินาที ในระหว่างช่วงครึ่งแรกของน้ำหนักกดสูงสุดที่แท่งทดสอบจะรับได้นั้น อาจใช้อัตราการกดสูงกว่าที่กำหนดให้ ส่วนในการควบคุมเครื่องทดสอบขณะที่แท่งทดสอบถึงจุด屈服 (Yielding) อย่างรวดเร็ว หันที่ก่อนเกิดลักษณะประดับ (Ultimate) นั้นห้ามปรับอัตราการกดหรือส่วนใด ๆ ของเครื่องทดสอบ
- 5) ให้กดจนกระแท้แท่งทดสอบถึงจุดประดับ
- 6) บันทึกค่าน้ำหนักกดสูงสุดที่แท่งทดสอบสามารถรับได้ พร้อมทั้งบันทึกรูปถ่ายของการแตกของแท่ง ทดสอบนั้นด้วย
- 7) นำค่าน้ำหนักกดและค่าการยุบตัวทุกๆ 0.05 มม. มาพลอตกราฟความเค้นและความเครียด